

Občanské poradny

Občanské poradny jsou nevládní organizace poskytující nezávislé, odborné, nestranné a bezplatné sociálně odborné poradenství. Ačkoliv cílovou skupinou občanských poraden jsou občané v obtížné životní situaci, na občanské poradny se může obrátit kdokoliv. Občanské poradny nijak neověřují vaši nemajetnost, tedy zda si můžete právní služby dovolit.

Všechny občanské poradny poskytují právní pomoc v těchto oblastech:

- sociální dávky/ sociální pomoc
- pojištění
- pracovně právní vztahy a zaměstnanost
- bydlení
- rodina a mezilidské vztahy
- majetkoprávní vztahy a náhrada škody
- finanční a rozpočtová problematika
- zdravotnictví/ školství a vzdělávání
- ekologie
- právo životního prostředí
- ochrana spotřebitele
- základy práva ČR
- právní systém EU
- občanské soudní řízení
- veřejná správa
- trestní právo
- ústavní právo

Právní poradenství

Pro lepší představu o fungování právního poradenství je následující text formou otázek a odpovědí.

1. Kdy vyhledat specializovanou právní pomoc?

Některé těžké a specifické životní situace mohou vyžadovat specializovanou právní pomoc. Jedná se o takové situace a problémy, se kterými se advokáti nebo nespécializované nestátní neziskové organizace (NNO) běžně nesetkávají. Mohou jim proto chybět potřebné znalosti nebo praktické zkušenosti, aby vám mohli kvalifikovaně pomoci. V takové životní situaci můžete potřebovat nejen právní pomoc, ale i psychologickou podporu nebo sociální služby. Váš problém může být také velmi složitý a vyžadovat komplexní řešení a pomoc, kterou vám advokáti nebo nespécializované NNO nemohou poskytnout, protože pro to nemají časovou, personální nebo odbornou kapacitu.

Specializovanou právní pomoc je lépe vyhledat, pokud jste například obětí domácího násilí nebo jiného násilného trestného činu, obětí diskriminace, obětí obchodování s lidmi, žadatelem o azyl atp. Výčet životních situací, ve kterých doporučujeme vyhledat specializovanou právní pomoc a informace kam se obrátit, najdete v sekci speciální oblasti právní pomoci.

2. Kdo poskytuje specializovanou právní pomoc a kam se obrátit?

Specializovanou právní pomoc poskytují většinou nestátní neziskové organizace (NNO). Ty často zaměstnávají nejen právníky, ale také psychology nebo sociální pracovníky. Mohou vám tak poskytnout komplexní pomoc při řešení vašeho problému, poskytnou vám nejen právní radu, ale také psychologickou podporu nebo podporu při řešení vaší sociální situace. Kontakty na NNO, které poskytují specializovanou právní pomoc v oblasti, které se týká váš problém, najdete v sekci speciální oblasti právní pomoci, pokud kliknete na specifickou oblast.

3. Jaké formy právní pomoci jsou poskytovány v rámci specializované právní pomoci?

Většina nestátních neziskových organizací (NNO) poskytující specializovanou právní pomoc poskytují právní poradenství. To znamená, že vám poradí, v jaké se nacházíte právní situaci, jaké máte právní možnosti řešení vaší situace, pomohou vám právně posoudit právní dokumenty, sepsat právní dokumenty včetně podání k soudu, mohou za vás komunikovat s úřady apod. Některé NNO poskytují právní pomoc i ve formě zastupování v soudním řízení nebo jiném řízení. Právníci NNO zastupují klienty jako obecní zmocněnci, nebo spolupracují s advokátem. Rozsah poskytovaných právních služeb se liší organizace od organizace. Každopádně, pokud se nacházíte ve specifické životní situaci, doporučujeme se obrátit nejprve na specializovanou NNO, která vám vždy poskytne základní specializované právní poradenství a poradí vám, jak nejlépe vaši situaci řešit. Pokud vaše situace vyžaduje více, než vám je specializovaná NNO schopna poskytnout, odkáže vás na jiné specializované poskytovatele právní nebo jiné pomoci.

Ve většině případů je specializovaná právní pomoc nestátních neziskových organizací poskytována bezplatně.

Nestátní neziskové organizace **nikdy neposkytují obhajobu obviněných v trestním řízení**. Tato role je § 35 trestního řádu vyhrazeno pouze advokátům. NNO respektive některý z jejich pracovníků ovšem může být zmocněncem poškozeného v trestním řízení, tedy může zastupovat osobu, která byla obětí trestného činu a která může v trestním řízení uplatňovat náhradu škody jí způsobené trestným činem.

Další typy poradenské činnosti:

Dluhové poradenství

- vysvětlení procesu vzniku dluhu
- pomoc při komunikaci s věřiteli (výše, počet exekucí,...) a při vytvoření přehledu všech dluhů/exekucí
- ověření platnosti rozhodčích doložek, případně pomoc při napadení jejich neplatnosti
- sepsání splátkového kalendáře, snížení splátek, sloučení dluhů (pokud je to možné)
- dlužné výživné
- ověření oprávněnosti postupu exekutora při zabavení věcí
- výpočet nezabavitelné částky

- příprava a průběh oddlužení, **kromě podání návrhu na oddlužení**

Bydlení

- vyhledávání nabídek vhodného bydlení
- zprostředkování kontaktu s pronajímateli
- pomoc při vyřízení dávek na bydlení, př. získání kauce, či řešení dalších obtíží při získání bydlení
- pomoc při vyřízení pobytových sociálních služeb (azylový dům, domov pro seniory, domov pro opuštěné rodiče s dětmi apod.)
- posouzení nájemní smlouvy, platnosti výpovědi apod.
- pomoc s řešením sporů s pronajímateli
- řešení sporů s poskytovateli energií

Zaměstnání

- sestavení a sepsání profesního životopisu a motivačního dopisu
- vyhledávání pracovních nabídek
- pomoc při kontaktování pracovních nabídek (telefonicky/mailem)
- nácvik pracovních pohovorů před jednáním na pracovišti
- doprovody na výběrová řízení/pracoviště
- komunikace se zaměstnavateli
- pracovně-právní poradenství (ukončení PP, nemocenská, ušlá mzda, apod.)
- řešení sporů se zaměstnavateli
- posouzení/kontrola pracovní smlouvy či výpovědi z pracovního poměru
- jednání s pracovními úřady (ÚP ČR)

Podpora rodiny

- upevňování rodičovských dovedností, vedení a hospodaření domácnosti, péče o děti, zdraví, hygienu, apod.
- komunikace se školou, plánování dne, zájmových a volnočasových aktivit
- orientace v problematice specifických poruch učení/ chování (komunikace s Pedagogicko-psychologickou poradnou), záškoláctví a šikany
- nácvik domácí školní přípravy s aktivní účastí rodičů
- vztahy v rodině (komunikace s nejbližší rodinou, budování vztahů, pomoc při obnovování nebo upevnění kontaktu s rodinou)

- stabilizace rodinného prostředí, směřující k prevenci odebrání dítěte z péče
- komunikace s OSPOD, pěstouny, doprovázejícími organizacemi
- zprostředkováním kontaktů a doprovodu (úřady, školy, další organizace a instituce)
- osobní záležitosti (trvalý pobyt, průkazy totožnosti, rodné listy, apod.)
- orientace v systému sociálního zabezpečení (dávky pomoci v hmotné nouzi, státní sociální podpory, nemocenského pojištění apod.)
- zprostředkováním materiální pomoci (ošacení, potraviny, hygiena, spolupráce s humanitárními organizacemi)

Státní občanství

- posouzení možnosti získat české státní občanství (udělením, prohlášením ...)
- provedení procesem přípravy na podání žádosti (pomoc při kompletaci podkladů pro podání žádosti, zpracování životopisu apod.)
- v odůvodněných případech (zejména v případech dlouhodobé spolupráce) pomoc při podání opravných prostředků v případě zamítnutí žádosti